NSMAS ČESKÉ REPUBLIKY

KOMUNITNĚ VEDENÝ MÍSTNÍ ROZVOJ (CLLD)

LEADERFEST,

Velké Meziříčí, 21.6. 2013

Ing. Radim Sršeň, Ph.D.

ELARD
EUROPEAN LEADER ASSOCIATION FOR RURAL DEVELOPMENT

Co je to CLLD?

- LEADER coby nástroj - metodologie, nikoliv dotační program
- Širší využití metody LEADER
  - mimo území EU
  - mimo Program rozvoje venkova v rámci multi-fund

  - Kumunitně vedený místní rozvoj (Community – led local development – CLLD) vs. Místní rozvoj vedený komunitou…

Co je to CLLD ?

- 8 základních principů metody LEADER (CLLD):
  - teritoriální přístup
  - přístup zespoda nahoru
  - místní veřejno-soukromá partnerství – MAS
  - inovativní přístup
  - integrovaný a multisektorový přístup
  - decentralizovaná administrace
  - síťování
  - spolupráce
- musí být aplikovány všechny principy najednou !!!

„Když chceš jít rychle, jdi sám ,

chceš – li dojít daleko , pojďme spolu …“

(Africké přísloví)

Proč CLLD ?

- **ZAPOJENÍ VŠECH …**
  - CLLD je schopno mobilizovat, posílit a zahrnout celou venkovskou ekonomiku: od tradičních farem po high-tech průmyslové podniky
  - ve venkovském prostředí, kde lidské a další zdroje jsou vzácné, je to zvláště důležité
  - LEADER / CLLD je nepolitickým, transparentním a všem otevřeným nástrojem k přetvoření budoucnosti venkovského prostoru

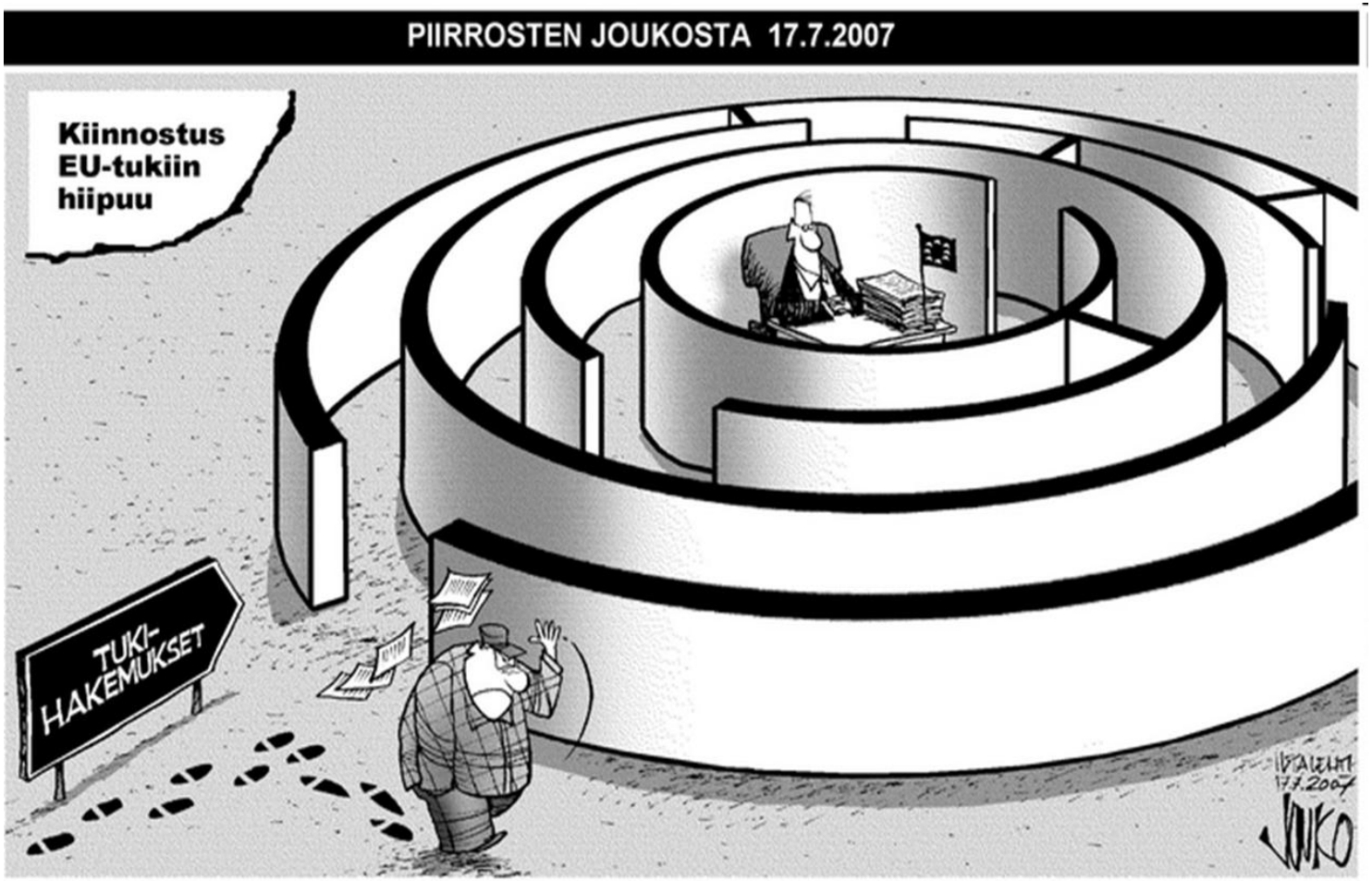
Proč CLLD ?

- **LEADER se ukázal jako vysoce nákladově-efektivní metoda obnovy, diverzifikace a rozvoje venkovské ekonomiky …**
  - MAS v SZ Finsku se 45 000 obyvateli vytvořila v tomto období celkem 200 pracovních míst – většinou v oblasti služeb, kde oblast předtím zaostávala
  - multiplikační efekt, generuje další investice
  - navíc množství místního nadšení a dobrovolnické práce realizující výstupy metody LEADER, které jsou zdarma

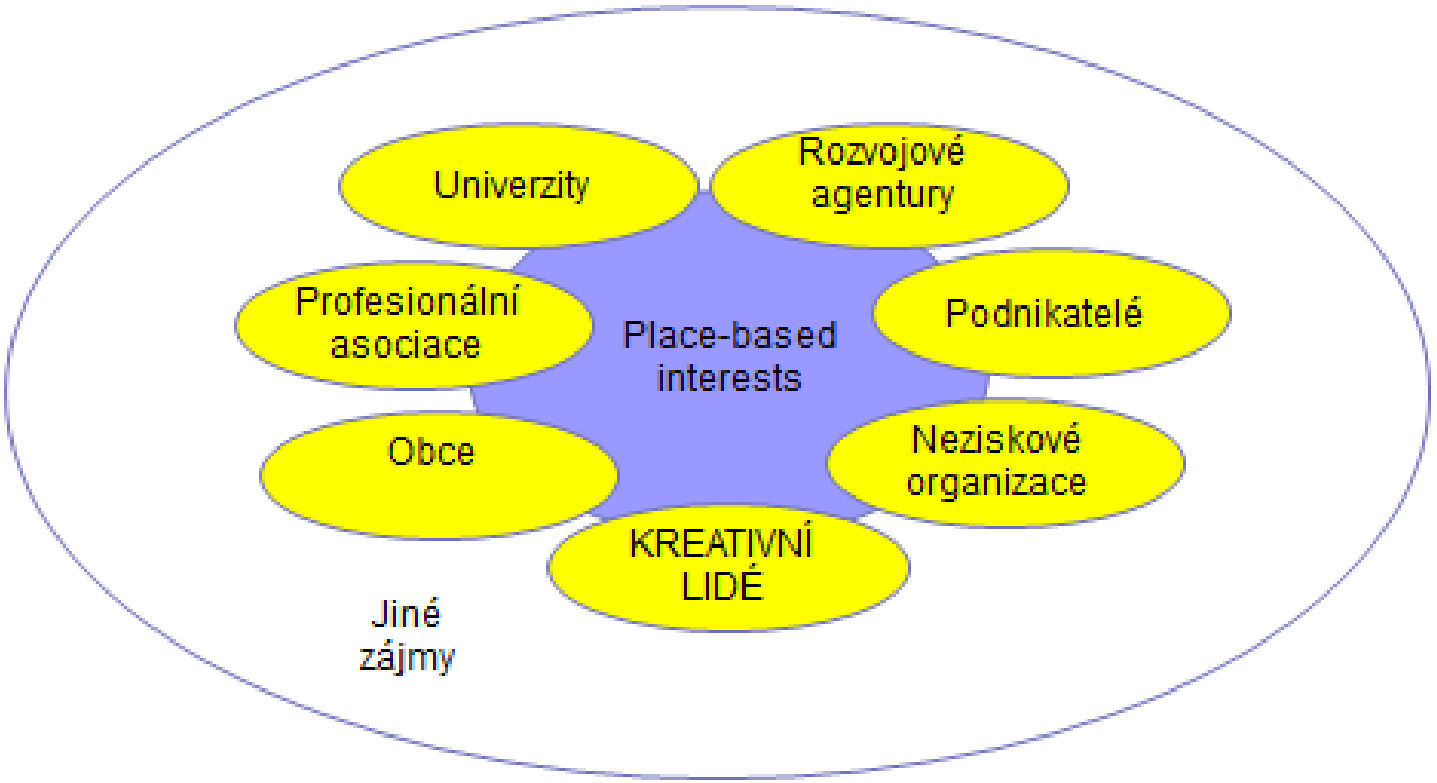
Proč CLLD ?

- **ZMĚNA V PŘEMÝŠLENÍ LIDÍ…**
  - LEADER / CLLD je schopen změnit tradiční vnímání provádění a financování místních rozvojových politik ze shora-dolů na zespoda-nahoru
  - lidé kritizující politiky a úředníky za provádění jejich politik si mohou vyzkoušet místní rozvoj realizovat sami – být namísto vně procesu jeho aktivní součástí
  - LEADER / CLLD také přináší dlouhodobé strategické uvažování přes Místní rozvojové strategie, které shromáždí množství individuálních partikulárních projektů pod jeden společný deštník s celoúzemní vizí

Takto ne !

PIIRROSTEN JOUKOSTA 17.7.2007
Kiinnostus EU-tukiin hiipuu
TUKI-HAKEMUKSET
JUKO

Takto ano !

Univerzity
Rozvojové agentury
Profesionální asociace
Place-based interests
Podnikatelé
Obce
Neziskové organizace
KREATIVNÍ LIDÉ
Jiné zájmy

„Každý řetěz je tak silný…

jako jeho nejslabší článek…“

LEADER - úspěšná evropská story

Stage	*Duration*	*Funds*	*Budget (EUR)*	*LAGs*
Leader I	*1991–1993*	*EAGGF-Guidance, ESF, ERDF*	*450 million*	*217*
Leader II	*1994-1999*	*EAGGF-Guidance, ESF, ERDF*	*1.7 billion*	*821* *ELARD was born*
Leader+	*2000-2006*	*EAGGF-Guidance*	*2.1 billion*	*893 in EU-15* *(+ 250 in the Leader+type measure 2004-2006) in 6 MS*
„Leader axis“	*2007-2013*	*EAFRD*	*5.5 billion* *→ 6% of the EAFRD funding*	*2 300 in EU-27* *+ 300 FLAGs*
CLLD	*2014-2020*	*CSF Funds*	*Min. 5% of EAFRD* *+ ???*	*3 000?* *Rural, fisheries, urban*

Legislativní rámec CLLD

- legislativní návrhy Nařízení pro období 2014-20 zveřejněné Evropskou komisí v říjnu 2011
  - návrh Nařízení o společných a obecných ustanoveních ohledně ERDF, ESF, FS, EAFRD a EFF
    - *Kapitola II – Komunitně vedený místní rozvoj*
      Čl. 28-31
      - *FactSheet DG Regio: Komunitně vedený místní rozvoj (3/2012)*
  - návrh Nařízení o podpoře pro rozvoj venkova z EAFRD
    - *Oddíl 2 – LEADER*
      Čl. 42-45
      - *FactSheet DG Agri: Přístup LEADER (2006)*

Legislativní rámec CLLD

17

Komunitně vedený místní rozvoj

COMMUNITY-LED LOCAL DEVELOPMENT

- v současnosti je v rámci EAFRD označován jako **LEADER,** návrhy nařízení nabízejí **průřezové uplatnění** této metody
- konkrétní **subregionální území**
- využití **místní akční skupin (MAS)**
  = **partnerství** veřejného a soukromého sektoru
- na základě **integrovaných a víceodvětvových strategií rozvoje (ISÚ)**
- je koncipován s ohledem na **místní potřeby a potenciál**
- zahrnuje **inovaci, vytváření sítí a spolupráci**

Východiska

- návrh Nařízení požaduje **koordinaci místního rozvoje** mezi jednotlivými fondy prostřednictvím realizace **integrovaných strategií MAS** ve všech fondech EU
- předpoklad určité míry **autonomie a suverenity** jednotlivých operačním programů (resortů), nabízí **integraci** na úrovni vzájemné doplňkovosti a synergie podpořených projektů na sub-regionální úrovni

Místní akční skupina (MAS)

- **mezisektorové partnerství** na **místní úrovni**

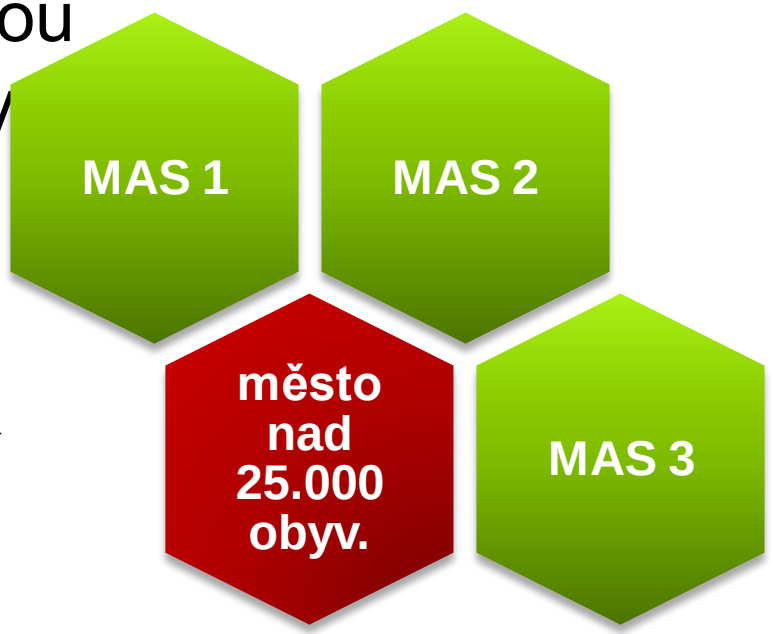
veřejný sektor	podnikatelský sektor	neziskový sektor
• obce • DSO • příspěvkové organizace • státní instituce	• obchodní spol. (s.r.o., a.s.) • živnostníci (OSVČ) • samostatně hospodařící rolníci	• občanská sdružení • obecně prospěšné společnosti • farnosti • aktivní jednotlivci

- **otevřená a transparentní struktura**
  - vhodné právní formy: o.p.s., o.s. či z.s.p.o.
- **kompaktní venkovský region**
  - velikost dosud limitována na 10 – 100 tis. obyv.
  - území MAS se nesmí navzájem překrývat
  - o zařazení do územní působnosti rozhodují obecní zastupitelstva

MAS = základní skladebná jednotka

- v případě požadavku na **větší celky** než jsou stávající MAS možnosti vytvářet společná **regionální programová partnerství**, kde si všichni partneři budou rovni, nicméně pro potřeby koordinace by byl vždy určen **vedoucí partner** (princip KMAS)
- snaha o maximální pokrytí metodou LEADER / CLLD

Integrovaná strategie území

ÚVOD - PŘEDSTAVENÍ MAS

- identifikace MAS (název, IČ, právní forma)
- přehled členů MAS
- historie a zkušenosti MAS
- způsob zpracování ISRÚ
- řešitelský tým

ANALYTICKÁ ČÁST

- vymezení území (rozloha, počet obyvatel, obce, shodné charakteristiky, specifika)
- vyhodnocení stávajícího potenciálu
- analýza rozvojových potřeb
- lidský a finanční kapitál
- návaznost na jiné strategické dokumenty
- **SWOT analýza**

STRATEGICKÁ ČÁST

- stanovení cílů a priorit, návaznost na priority EU
- integrační a inovativní prvky
- akční plán (popis způsobu dosahování cílů a priorit)
- finanční plán (resp. rámcový rozpočet)
- kvantifikované a měřitelné indikátory výsledku

IMPLEMENTAČNÍ ČÁST

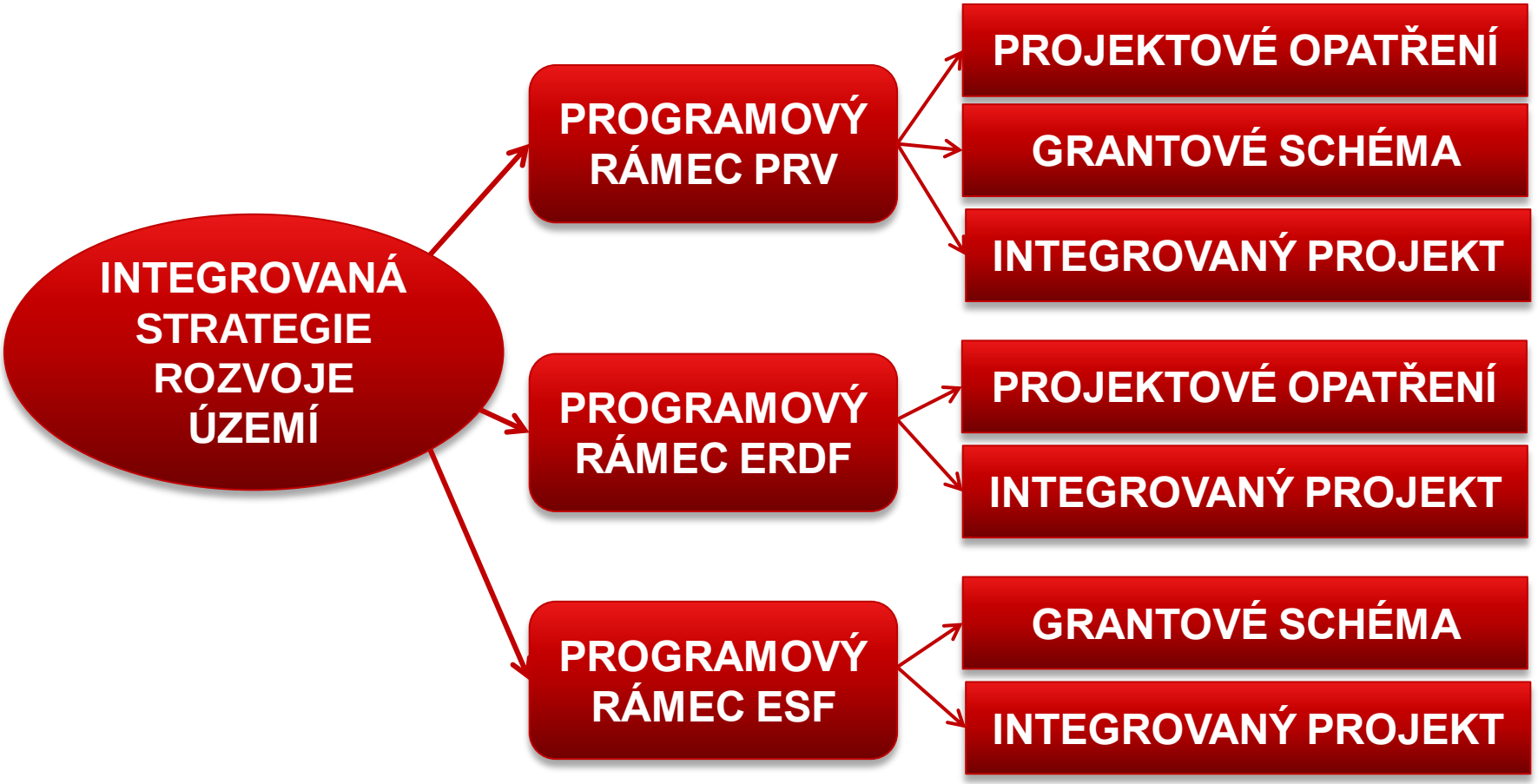
- organizační struktura, rozdělení odpovědnosti
- management a personální zázemí
- technické zázemí
- propis standardizovaných procesů
  - administrativní a organizační postupy apod.
- hospodaření
  - samofinancování, fundraising, vnitřní finanční zdroje, ...
- monitoring a evaluace
- plán vnitřního rozvoje organizace

POŽADAVKY NA STRUKTURU ISRÚ BY MĚLY BÝT STANOVENY DO KONCE ROKU 2012 – CELOEVROPSKÁ KOORDINACE

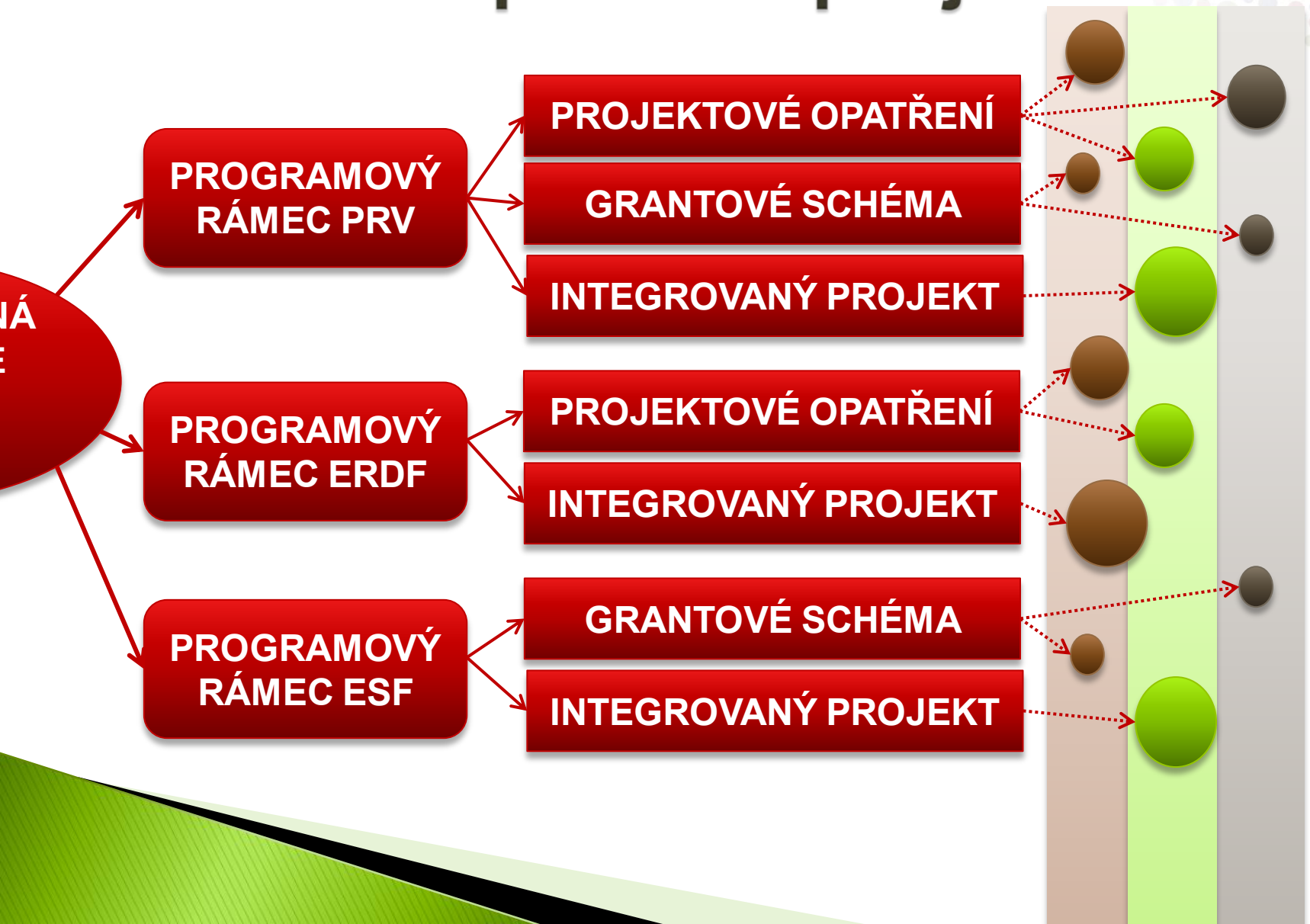
Programové rámce

- návaznost na jednotlivé fondy EU resp. OP
  - MAS jsou partnery řídícího orgánu (zprostředkujícím subjektem)
- vybírají z ISÚ aktivity, které je možné podpořit v rámci daného OP
- zavazují MAS k naplnění monitorovacích indikátorů fondu, ze kterého jsou financovány
- dle způsobu výběru projektů se dále člení na:
  - projektová opatření
  - grantová schémata
  - integrované projekty

Konstrukce strategií MAS

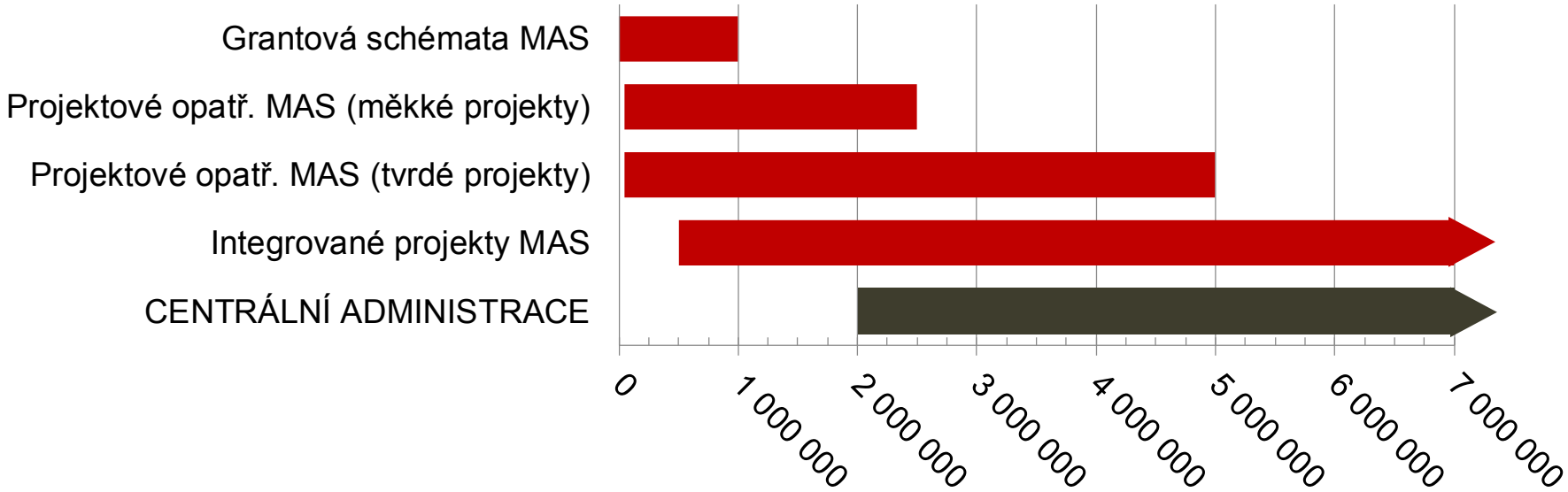

Realizace pomocí projektů

Rozhraní mezi fondy a přístupy

- demarkační linie mezi fondy a mezi přístupem CLLD a centrální administrací navrhujeme stanovit dle **témat a velikosti projektu –** viz graf

Posuzování strategií a programových rámců

- ~~**VÝBĚR NA PRINCIPU SOUTĚŽE**~~ **> POSUZOVÁNÍ**
- **1. kolo – posouzení ISÚ**
  - společná hodnotící komise posoudí splnění kritérií (ANO/NE), reálnost cílů, schopnost MAS realizovat ISRÚ, záruky transparentnosti a rovného přístupu
  - pokud ISRÚ splní tyto požadavky, bude MAS udělen SOUHLAS S PŘEDLOŽENÍM PROGRAMOVÝCH RÁMCŮ
  - pokud ISRÚ nesplní požadavky, možnost opakovaného předložení
- **2. kolo – posouzení Programových rámců**
  - samostatné výzvy pro každý fond
  - v případě splnění požadavků fondu uzavření DOHODY O IMPLEMENTACI a následně vyhlašování výzev k příjmu projektů na MAS

Financování režijních výdajů MAS

- společný **provozní fond**, do kterého by přispívaly všechny fondy, které by financovaly danou ISÚ
  - koncept „hlavního fondu“ se nezdá být vhodný
  - případně rozdělování režijních nákladů mezi jednotlivé fondy
- využít zkušeností ESF s tzv. „**nepřímými náklady**“
- při předpokládané roční alokaci na MAS v objemu 45–160 mil. Kč (dle velikosti MAS) předpoklad **ročních režijních výdajů cca 2-7 mil. Kč**
- zálohové nebo průběžné financování

Navrhovaný harmonogram

- **2012**
  - schválení **závazné osnovy** Integrované strategie území
- **2013**
  - **informační kampaň** pro MAS – semináře, školení
  - **1. výzva** k předkládání **ISÚ** a jejich posouzení
  - **1. výzva** k předkládání **Programových rámců do PRV**, případně i dalších již připravených fondů
- **2014**
  - **2. a 3. výzva** k předložení ISÚ a Programových rámců do všech fondů
- **2015**
  - případné další výzvy
    - rezerva – posuzování musí být ukončeno do 31. 12. 2015 (2017???)

Mysli globálně…

…jednej lokálně

Děkuji za pozornost.

- **Ing. Radim Sršeň, Ph.D.**

  manažer MAS Šumperský venkov
  zástupce NS MAS ČR v Evropské asociaci LEADER pro rozvoj venkova (ELARD)
  člen vyjednávacího týmu NS MAS ČR

- tel.: + 420 603 578141
- email: radimbz@seznam.cz

- www.nsmascr.cz